

## Alte obiceiuri și credințe la căsătorie

După Bobotează se spune că

Vin cășlegile,  
Se mărită fetele.

De acum se pot face nunți, până la începerca Postului Mare.

Colecția DUMITRU IUGA, Săliștea

Pentru ca feciorii să nu se căsătorească cu fete din alte sate, se puneau într-o coșniță: un piaptăn, o pană de găină sau orice fel de "părăsătură". Duceau coșnița între hotare și o întorceau cu gura spre satul vecin - pentru ca feciorii să părăsească fetele de-acolo.

Colecția MARIOARA DAN, Bontăieni.

Atunci când iese din biserică, mireasa nu are voie să se uite în pământ, ci numai către unde răsare soarele, "ca să hie pruncii mândri".

Colecția ION CHIȘ STER, Ciocotiuș. De la Iuliana Pop, 72 ani, 1979.

Când ieșea mireasa de la cununie, spărgea un ou sub călcâi - "să-l poată pune sub picior și pe bărbat".

Colecția ION CHIȘ STER, Ungureni. De la Ioana Buda, 67 ani, 1981.

Înainte de a pleca la cununie, mireasa lua atâția cărbuni câți copii vroia să aibă. Îi stingea cu apă de pe roata morii, îi lega într-o năframă și, când mergea la cununie de la biserică, îi pune în sân. Se zicea că atunci va rămâne însărcinată când va arunca în foc un cărbune. Câți cărbuni arunca în foc, atâția copii va avea.

Când, în noaptea nunții (nunțile la Ungureni se făceau și se mai fac separat, "detilini"), veneau nuntașii după mireasă, i se duc la mire "hainele patului" - perină, lipideu, țol - pentru că "nu-i bine să se culce decât pe ale ei". Tot atunci, soacra mică duce patru colaci - sau câți nănași sunt -, pantofi, rochie, "năframă de păr" - cașmir -, să se plătească de nănași și de soacra mare. Mireasa pune fața ei de masă, blidul, lingura și un ștergar. Care se ține mai măreață, aruncă ce-i pe masa mirelui și le pune pe ale ei. Care nu, pune fața de masă peste a soacrei. Mireasa ia, apoi, colacii și celelalte daruri, le dă soacrei și nănașilor, zicând fiecăruia: "Primește puținul meu, câtă multu dumnitale!".

Colecția ION CHIȘ STER, Ungureni. De la Ioana Buda, 67 ani, 1981.

Dacă doi tineri erau împiedicați de părinți să se căsătorească, fugeau și se puteau cununa la răchită.

Colecția ION CHIȘ STER, Finteușu Mic. De la Clarița Voicu, 67 ani, 1981.

La Bârsana, la ieșirea din sat către Mănăstire, este un loc numit Podu Miresei. Mergând spre biserică să se cunune, lângă vâlcioara aceea, mireasa a coborât din car pentru "treaba ei" - și dusă a fost!. Drăguțul ei a așteptat-o acolo și au fugit la tren, în Leordina. Nuntașii au tot așteptat-o, dar n-a mai venit. "De-aceia îi zic Podu miresei".

Colecția DUMITRU IUGA

Curat  
Ca lacrima.

Colecția AUGUSTIN MICU, Cicărlău, 2002



1473.

### Descântec pentru somn

Se ia somnul de la cei bătrâni ce dorm mult. Lângă casa descântătoarei locuiau doi vâji ce dormeau zi și noapte iar copiii descântătoarei nu aveau somn. Descântătoarea a utilizat următoarele practici magice:  
M-am dus și le-am descântat și le-am luat surcelele de la tăietor și le-am pus la copiii mei și copiii dormeau și vâjii se prețuie și chinuie tătă noaptea, nu se puté, se înturna(u) așe ca șerpele.  
Pe când era dimineață, veneau vâjii și se căscăre că n-or putut dormi.  
Descântecu se strigă la un pom, înaintea casei:

Vino somn, vino,  
Pe ușă,  
Pe fereastră,  
Pruncii mei să se hodinească.  
Vino, vino,  
Să ne încuscrim:  
Tu ai fată,  
Io am ficior -  
Hai să ne încuscrim laolaltă.

O femeie din sat poate fura somnul vâjilor, dar și pe cel al copiilor. Și copiii nu pot dormi.

Informatoarea declară că într-o noapte a venit la geamul ei o momandă și a strigat:

- Dă-mi mie copiii!  
Informatoarea i-a răspuns:  
- Ba nu, că nu-s ai tăi, io i-am făcut. Du-te de la casa me, de la geamul meu, și a dorit s-o bată. și abde s-o dus și-am scăpat de ea.

De la Maria Bilașco, 60 de ani, Petrova nr. 809, 1997

1474

### Descântec de făcătură

O femeie când e bolnavă și o dor tâte și vede că sâmbăta și marțea se bate